

Plan S - názory a postoje

Lenka Hrdličková
Ústřední knihovna ČVUT

kOAlice S / cOAdition S

<https://www.coalition-s.org/>

Iniciativa národních poskytovatelů dotace
podporována EK a Evropskou výzkumnou radou

Plan S

- Cíl: naplnění cíle OA 2020: *„do roku 2020 budou všechny vědecké publikace financované z veřejných prostředků zapojených grantových agentur publikovány v podporovaných OA časopisech nebo uložené v repozitářích“*

10 principů plánu S

- 1) Autorům zůstávají autorská práva, všechny publikace musí být publikované pod veřejnými licencemi, nejlépe CC-BY.
- 2) Poskytovatelé dotace stanoví kritéria otevřeného přístupu, které musí OA časopisy a platformy splňovat.
- 3) Pokud takové časopisy ani platformy neexistují, vyvinou poskytovatelé úsilí o jejich vytvoření.
- 4) Poplatky za OA jsou hrazeny poskytovatelem nebo univerzitou, nikoli samotnými autory. Autoři mají mít možnost publikovat OA i když instituce mají omezené prostředky.
- 5) APC poplatky jsou standardizované a mají nastavenou maximální výši v rámci Evropy.
- 6) Poskytovatelé požádají univerzity a VaV instituce, aby přizpůsobily institucionální politiky OA požadavkům poskytovatelů.
- 7) Tyto principy se budou postupně týkat všech typů publikací. Předpokládá se, že dosažení OA pro monografie bude delší proces.
- 8) Význam repozitářů je také v jejich dlouhodobé archivaci.
- 9) Hybridní model publikování není podporován.
- 10) Poskytovatelé dotace budou hlídat dodržování těchto zásad a sankcionovat jejich nedodržení.

Členové kOAlice S

Národní poskytovatelé

- Finsko
- Francie
- Irsko
- Itálie
- Lucembursko
- Nizozemí
- Norsko
- Polsko
- Rakousko
- Slovinsko
- Švédsko
- Velká Británie
- Zambie
- Jordánsko

Názory a postoje

Sběr zpětné vazby do 8. 2. 2019

<https://unlockingresearch-blog.lib.cam.ac.uk/?p=2433>

Evidováno přes 600 reakcí

Zpětná vazba univerzit

- Dosažení transformace v lednu 2020 je nereálné
- Finanční dostupnost a udržitelnost
  - Malé procento publikací je podporováno členy kOALice. Nutnost slev na APC, otázka předplatných backfilů. Požadavek na vypracování analýzy rizik a CBA.
- Signatáři kOALice mají vliv jen na malé procento publikací
- Dopad stanovení horní hranice APC
- Zachování stejných podmínek při mezinárodní spolupráci
- Zachování měřítek kvalit a úspěchů autora v komunitě (prestižní časopisy)
- Dopad na publikační chování autorů
- Oborové rozdíly v publikační praxi mezi STEM a HSS (např. CC licence)
- Kontrola nesnižování kvality časopisů
- Nedostatečné definování green OA - role repozitářů není jen archivační
- Technické požadavky na repozitáře (XML) vyžadují úpravu
- Rozpracovat požadavky na autorchivaci bez časového embarga

Zpětná vazba vydavatelů

- Udržitelnost nového modelu
- Hledání dodatečného financování. APC nepokryje finanční náročnost odmítnutých článků.
- Pravděpodobnost omezení možnosti publikování v časopisech a mezinárodní spolupráce autorů.
- Netříštit existující ekosystém, neomezovat autory.
- Zachovat diverzitu Gold OA, Green OA, předplatné – pro různé komunity a jejich různé požadavky.
- OA model a model předplatného bude existovat paralelně. Instituce z „členských zemí“ Plánu S ztratí přístup k předplatným kolekcím.
- Neochota odstranit časové embargo

Závěr?

- Tato aktivita je začátek širší diskuze o změně paradigmatu publikování
- kOAlice S zpracovává analýzu podnětů
- <https://www.coalition-s.org/feedback-on-the-implementation-guidance-of-plan-s-generates-large-public-response/>

Děkuji za pozornost!